

EYALET BAŞKENTİ HANNOVER

Belediye Başkanı
Ekonomi ve Çevre Departmanı Agenda21
ve Sürdürülebilirlik Ofisi
Trammplatz 2
30159 Hannover

Telefon: (0511) 168-45078/-49838
E-Posta: agenda21@hannover-stadt.de

Metin
Ingmar Vogelsang, Franziska Harstrick

Redaksiyon anlamında sorumlu
Susanne Wildermann

Tasarım
EXNER DELUXE DESIGN, Hannover

Kapak resmi
roth-cartoons.de

Fotoğraflar
complize, krockenmitte, Francesca Schellhaas/photocase.de
industrieblick, sima, Printemps. Otilia, PhotoSG/fotolia.com

Baskı
xxxxxxxxx
%100 geri dönüştürülebilir kağıda basılmıştır

Tarih
Temmuz 2019'da 3. revize edilmiş baskıdan
sonra Mart 2020

HAYVAN YEMİ İÇİN ARAZİ KAPMA

Sık sık illegal ve güç kullanılarak yapılan arazi kapma eylemi (İngilizce: Landgrabbing) yoksul nüfusun sürgün edilmesine yol açmaktadır. Monokültürler, yoğun pestisit kullanımı ve yağmur ormanı tahribatı nedeniyle çevrenin bozulması diğer yan etkileridir.

"Tarım şirketleri gittikçe daha fazla önemli su ve toprak hakları talep etmektedir. Örneğin, ihracat amacıyla biyolojik yakıt veya hayvan yemi için buğday ekmektedirler. Genelde hükümetler satılmayan ve kullanılmayan alanları satışa çıkarmaktadır.

Ancak nadir görülen durumlarda toprak gerçekten nadasa bırakılmış olup; genelde yoksul aileler tarafından yiyecek ekme için kullanılmaktadır. Kendilerinin ve ailelerinin geçimini sağlamak için bu küçük çiftçilerin toprağa ve suya erişimi yoktur. Temel beslenme hakları ihlal edilmektedir."²

"Soya rağbetinin küçük ölçekli tarım, yerel halk ve çevre üzerinde son derece olumsuz, kısmen dramatik etkileri vardır. Soya modeli prensip olarak monokültüre ve tarımın makineleşmesine dayanmaktadır. Genetiği değiştirilmiş tohumlar, pestisitler ve teknolojinin maliyeti yüksek olduğu için ekim ancak büyük ölçekte olması halinde kazanç sağlamaktadır. Çiftçiler soya modelinde pratik olarak lüzumsuz hale gelir. 500 hektarlık bir soya ekimi için, toprağın işlenmesi amacıyla bir kişi yeterlidir. Soya cephesinin yayılması sürekli olarak kırsal ve yerli nüfusun zorla ve kısmen açlık şiddet içeren bir şekilde sürgün edilmesine yol açmaktadır."³

² <https://www.oxfam.de/unsere-arbeit/themen/landgrabbing>

³ <http://land-grabbing.de/triebkraeffe/futtermittel/fallbeispiel-sojaproduktion-in-lateinamerika/>

NE YAPMALI?

Gerçekten ekolojik ve sosyal açıdan sürdürülebilir bir et üretimi ancak kişisel tüketimin belirgin bir biçimde azalması ve daha sık vejetaryen beslenilmesi halinde mümkün olabilir. Bu, sağlığınız için de iyidir. Alman Gıda Topluluğu günlük azami 110 gram et ve sosis tüketiminin ikiye bölünmesini tavsiye etmektedir.

Çoğu klasik Asya ve Akdeniz yemeği geleneksel olarak etsizdir. Sosis, kızartma ve şnitzel bitkisel alternatifler her süpermarkette bulunmaktadır. Eğer yemekte bir parça sosis veya bayram kavurması isteniyorsa, mümkün olduğunca organik damgalı ve beslenen türe uygun koşullarda yapılan hayvancılıktan gelen ürünler tercih edilmelidir. Bu bağlamda yemler bölgesel olarak ekilmeli, ilaç kullanımı en aza indirilmeli ve doğal, hayvanın doğasına uygun bir hayvancılık sağlanmış olmalıdır. Burada aynı zamanda daha fazla organik dükkan aranmasına gerek kalmaz ve süpermarketler de ürün çeşitliliğini genişletmiştir.

Buna rağmen tüm problemler yalnızca et tüketimi sınırlandırılarak giderilemez. Sürdürülebilir yaşam tarzlarını, bölgesel ve ekolojik tarımı ve bunun yanı sıra kamu yararına yönelik yeni ekonomi biçimlerini mümkün kılan toplumsal katılım gereklidir.

HANNOVER

*DÖKÜNME! HAYVAN YEMİ

ET ACIKTIRIR

Sorumluluk tabağın kenarında bitmiyor

EYALET BAŞKENTİ HANNOVER

ET ACIKTIRIR

Büyük tesislerde yoğun hayvancılık canlanıyor. Eskiden et, özel günlerin yiyeceği olarak bilinirdi. Günümüzde ise neredeyse her gün tabaklarda görmek mümkün. Almanya'da et sektörü önemli ölçüde Aşağı Saksonya ve Kuzey Ren-Vesffalya eyaletinde yoğunlaşmış durumdadır. Gittikçe daha fazla hayvan endüstriyel koşullar altında tutulmaktadır. Özellikle domuzlar ve kanatlı hayvanlar bu yoğun hayvancılık için yetiştirilmektedir.

Et tüketiminin sosyal ve ekolojik etkileri özellikle Küresel Güney'de hissedilmektedir. Eyalet Başkenti Hannover, yerel düzeyde "Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi" başlıklı planı uygulamaya karar verdi. "2030 Gündemi"nin küresel sürdürülebilirlik hedefleri, Küresel Kuzey'de de harekete geçilmesi konusunda çağrıda bulunuyor. Bu nedenle kalkınma politikası, olaya tüm boyutuyla bakılması ve bu etkilerle mücadele edilmesi anlamına gelmektedir. Çünkü sorumluluk şehir sınırında veya tabakta bitmiyor.

ET ÜRETİMİ VE İHRACAT

Birkaç yıldır Almanya'da et tüketimi yüksek seviyede yerinde saymakta, buna rağmen et üretimi artmaya devam etmektedir. Bu durum fiyatlara da yansımaktadır: Domuz etinin fiyatı 1960'a kıyasla beşte bir oranında düşmüştür.¹ Üretilen fazla et ihraç edilmektedir (AB fonları tarafından teşvik edilmektedir). 2007 ilâ 2017 yılları arasında ihracat payı üç kattan fazla artarak %14'ten %49'a yükselmiştir.

Tüketicilerin seçici talebi nedeniyle (kanatlı hayvanlarda, örneğin göğüs ve but) artık parçalar kalmaktadır. Bu parçalar (aynı zamanda AB sübvansiyonlarıyla desteklenmekte) ihraç edilmektedir. Bu ihracatın %35'i Batı ve Orta Afrika'ya gitmektedir. Orada, yerli küçük üreticiler fiyatlarla rekabet edememektedir. Yoksulluk ve şehirlerle kitlesel göç meydana gelmektedir. Soğutma işlemi Afrika'daki tüketicilere giden yolda sık sık kesintiye uğramakta ve bu nedenle hastalık virüsleri için uygun zemin oluşmaktadır. Ölümlere varan sağlık problemleri baş göstermektedir.

¹ The price for 1 kilogram of pork has fallen from 1.27 % of average monthly net earnings (1960) to 0.28 % of earnings (2002) – de.wikipedia.org/wiki/Fleischkonsum_in_Deutschland

OKUMAYA DEVAM ETMEK İÇİN ARKA PLAN BİLGİLERİ

"Et: İklim değişikliği ve büyük resim" – Et tüketimi hakkındaki araştırmaları WWF Almanya'nın www.wwf.de adresindeki konular sayfasında bulabilirsiniz

"Günlük etimiz – Brezilya süpermarket-nugget tedarik zincirlerindeki iş hukuku ihlalleri" – Christian Initiative Romero kuruluşunun www.ci-romero.de adresindeki sayfalarında bulabilirsiniz

"Arazi kapma – Yatırımcıların gözünde tarım arazisi" – INKOTA ağının www.inkota.de adresindeki konular sayfasından bulabilirsiniz

UNO'nun global sürdürülebilirlik hedefleri sayesinde (İng. SDGs), tüm insanların sosyal olarak adil bir şekilde ve dünyanın ekolojik sınırları çerçevesinde ekonomik gelişim elde etmesi sağlanacaktır. Et üretimi, birden fazla hedefi kapsamaktadır. Her hedef için ayrı ayrı bilgileri burada bulabilirsiniz: www.17ziele.de

ADİL ÇALIŞMA KOŞULLARI

Genelde Almanya'da da canlı hayvan işlemeden tüketim ürününe kadarki çalışma koşulları hiç adil değildir. Doğu Avrupalı taşeron işçiler genelde en düşük ücretlerle ve azami çalışma saatleriyle istihdam edilmektedir. 2017 yılında bu tür dumping ücretlerine karşı yürürlüğe giren kanun sıkılaştırılması bu konuda çok az şeyi değiştirebildi. İş hukuku mevzuatlarına uyulup uyulmadığına ilişkin yapılan kontroller o zamandan beri yarı yarıya indirildi.

ET TÜKETİMİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Tarımsal üretim, tüm sera gazlarının %11 ilâ %14 arası salınımindan sorumludur. Bunun büyük bir kısmı et tüketiminden kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte beslenme şeklimizi değiştirerek, iklim değişikliğini hızlandıran emisyonların salınımı üzerinde bir etkiye de sahip oluruz.

Almanya'da ortalama beslenme yılda kişi başına yaklaşık 2 ton iklime zarar veren gaz açığa çıkarmaktadır. Bu bağlamda et tüketimi %40 ile en büyük paya sahip olup diğer hayvansal ürünler (süt ürünleri veya yumurta) %28 olarak tahmin edilmektedir ve kalan %32'si ise bitkisel ürünlerdir.

Bu nedenle birkaç değişiklik ile beslenmede CO₂ tasarrufu elde etmek oldukça önemlidir. Hayvansal gıdaların tüketimi haftada iki kez et ve haftada bir kez balık şeklinde azaltılırsa, iklime zarar veren gaz emisyonu yaklaşık %30 oranında azaltılabilir. Hafta vejetaryen beslenmeye geçmek yaklaşık %50 tasarruf sağlar.

Beslenme şeklinin değiştirilmesi ile, ekolojik ayak iziniz %10 ilâ %20 oranında azaltılabilir.

HAVA VE TOPRAK KİRLİLİĞİ

Yoğun hayvancılık ve biyogaz üretimi nedeniyle 190 milyon metreküpten fazla gübre ortaya çıkmakta, trend yükselmektedir. Toprak kirliliği ve bununla birlikte yeraltı suyundan edinilen içme suyu da kirlilik meydana gelmektedir. Federal Çevre Koruma Dairesi'nin raporlarına göre yeraltı suyunun %18'i litre başına 50 miligram nitrat eşliğinin üzerindedir. İçme suyu üzerinden alınan nitrat, sindirim sırasında kanserojen nitrite dönüştürülür. Bu nedenle biz tüketiciler olarak, gereken yeraltı suyu temizliğini, daha yüksek içme suyu fiyatları ödeyerek finanse etmekteyiz.

Ayrıca ince toz oluşumuna önemli bir katkıda bulunan gübrenin ayrışmasıyla amonyak oluşmaktadır. Bu nedenle yoğun hayvancılıkla uğraşan bazı kırsal kesimlerde ince toz kirliliği kısmen büyükşehir seviyesindedir.

Bunun dışında yoğun hayvancılıkta antibiyotiğin hala kontrolsüz bir şekilde kullanılması nedeniyle patojen bakterilerde dirençler ortaya çıkmaktadır. Bu durum orta vadede antibiyotiğe dirençli bakterilerin hayvandan insanlara geçmesi ve böylece tedavisi zor olan hastalıkları tetiklemesi halinde insanlar için de tehlikeli olabilir.

YEM İTHALATI

Ete olan açlık, gittikçe daha fazla yiyeceğin hayvan yemi olarak kullanılmasına yol açar. Hızlı bir et gelişimi için protein açısından zengin yem (bilhassa soya) gereklidir. Dünya çapında ekilen soyanın %80 ilâ %90'ı yalnızca hayvan yemi olarak kullanılmaktadır. Ekim daha çok Küresel Güney ve ABD'deki monokültürlerde gerçekleştirilmektedir. Almanya'da hayvanlara yem olarak verilen soyanın üçte birinden fazlası yalnızca Brezilya'dan ithal edilmektedir. Bunun için gerekli alanlar kısmen illegal olarak istiklal edilmektedir.